

Małe, wielkie kolumny

Model XN 125 Junior wpisuje się w brzmieniowe kanony czeskich monitorów

Zmiany w katalogu produktów są charakterystyczne przede wszystkim dla tych firm, które nie chcą stać w miejscu, a więc są pochodną ich naturalnego rozwoju. W ofercie czeskiej (z włoskimi korzeniami) marki Xavian ostatnio niezbyt często pojawiały się nowe modele, aczkolwiek progres dało się jednak zauważyć, choćby dzięki takim kolumnom, jak XN Piccola (recenzja w nr. 12/2012) czy Preludio. Roberto Barletta, właściciel firmy, zdecydował się też na gruntowne zmiany konstrukcyjne w modelach Primissima (recenzja w nr. 1/2011) i Gran Colonna (recenzja w nr. 4/2011), a oprócz tego opracował podstawkowe XN 125 Junior, będące bezpośrednim następcą testowanych przeze mnie trzy lata temu kolumn XN 125 ES, które – jak mogło się wówczas wydawać – na dłużej zastąpią oryginalne XN 125 z 1998 r. Te niewielkie dwudrożne monitory od kilkunastu lat stanowią więc trzon oferty czeskiego producenta, co wcale mnie nie dziwi, bo są jednymi z najbardziej udanych projektów Włocha. Tymczasem nie minęły trzy lata od ostatniej premiery zmodyfikowanej wersji, a w katalogu pojawiła się nowa konstrukcja, która wedle zapewnienia producenta brzmi jeszcze lepiej. Przekonajmy się, czy rzeczywiście tak jest.

Kwestia przetworników

Tak jak w przypadku modelu ES, tak i teraz w odniesieniu do Juniorów Roberto Barletta zdecydował się na zmianę głośników. O ile celulozowy stożek Scan-Speaka jest znany z poprzednich kolumn, o tyle tweeter jest całkiem nowy. Miejsce lubianej przeze mnie miękkiej kopułki Morela zajął pierścieniowy głośnik marki Scan-Speak, której produkty są obecnie podstawą niemal wszystkich zespołów głośnikowych produkowanych w tej czeskiej manufakturze. Taki stan rzeczy napawa optymizmem, bo zwykle długa i nieprzerwana współpraca dostawcy przetworników i producenta kolumn oznacza korzyści, np. lepiej dopracowane strojenie przetworników dzięki zrozumieniu ich właściwości brzmieniowych i cech fizycznych. Poza tym przetworniki wykorzystane w XN 125 Junior zaprojektowano specjalnie dla Xaviana, dla linii XN, w związku

z czym różnią się one od standardowych produktów skandynawskiego Scan-Speaka przeznaczonych na rynek DIY. Pierścieniowa kopułka posiada komorę wytłumiającą i obniżającą rezonans, a także wiele innych elementów wyprodukowanych specjalnie z myślą o zastosowaniu w Juniorach. Modyfikacje nie ominęły również stożka z celulozową nasączoną membraną – nowy, bardziej wytrzymały karkas oraz zmodyfikowany układ magnetyczny to tylko niektóre zmiany. Ten duet głośnikowy współpracuje z filtrami ulokowanymi na drukowanej płytce przykręconej do tylnej ścianki, tuż pod tunelem bas-refleksu. Głośnik przetwarzający zakres wysokich tonów wymusił na konstruktorze zastosowanie innych filtrów, o bardziej stromej charakterystyce niż to miało miejsce w przypadku modelu XN 125 ES, gdzie miękka kopułka Morela stawiała znacznie mniejsze wymagania co do filtracji niż pierścieniowy Scan-Speak. Elementy użyte zarówno w torze stożka, jak i pierścieniowego tweetera są bardzo dobrej jakości i właściwie nawet na siłę nie ma się do czego przyczepić. Podział między głośnikami ustalono w punkcie 2,6kHz, a więc raczej standardowo i bez zbytniego obciążania mocą cewki tweetera. Ekstremum pod tym względem prezentują chociażby kolumny włoskiej marki Chario, gdzie często podział między kopułką a stożkiem jest ustalany na 1,5kHz, a nawet niżej.

Perfekcyjne skrzynki

Xavian na przestrzeni lat dopracował swoją stolarkę niemal do perfekcji i każde nowe kolumny wychodzące spod rąk wyspecjalizowanych rzemieślników trzymają bardzo wysoki poziom wykonania. Tak samo jest w przypadku najnowszych XN 125 Junior – wykonanie naturalnym fornirem jest oczywiście dostępne w kilku wariantach kolorystycznych, więc każdy doberze coś pasującego do wnętrza salonu. Do dyspozycji jest sześć oklein: klon, wiśnia, orzech, czarny, biały oraz drzewo różane. Krawędzie, ostateczny szlif forniru czy też spasowanie poszczególnych listków okleiny oraz ich lakierowanie wzbudzają tylko pozytywne odczucia, które towarzyszyły mi także podczas testowania innych modeli kolumn tego czeskiego producenta – w dwóch słowach: dokładność i precyzja.

DETALE

PRODUKT
Xavian XN 125 Junior

RODZAJ
Kolumny podstawkowe

CENA
4.390 zł (para)

WAGA
8 kg (szt.)

WYMIARY
(SxWxG)
180x285x275 mm

NAJWAŻNIEJSZE CECHY

- Pasma przenoszenia: 49Hz–30kHz (-3dB)
- Skuteczność/impedancja: 86dB/4Ω
- Zalecana moc wzmacniacza: 30–120W

DYSTRYBUCJA
Moje Audio
www.xavian.com.pl

Naturalnie w momencie wymontowania głośników i dostania się do płytki z filtrami zwrotnicy miałem również na widoku całe wnętrze skrzyni. Wyraźnie było widać dbałość w zapewnieniu odpowiedniej akustyki wewnętrznej komorze współpracującej z celulozowym stożkiem przetwarzającym bas i średnicę. W celu uzyskania odpowiedniego rezonansu obudów i ich tłumienia oraz barwy brzmienia Roberto Barletta zdecydował się pójść w kierunku trzech różnych materiałów – mat bitumicznych, gąbki oraz mat z prasowanych włókien tekstylnych przypominających nieco filc, jednak silnie tłumiących w zupełnie innym zakresie częstotliwości. Maty bitumiczne znalazły się na najbardziej narażonych na wibrację bocznych ściankach o największej powierzchni. Oprócz tego do tych powierzchni przyklejono także wspomniane prasowane włókna tekstylne. Z kolei górną, dolną oraz tylną ściankę pokryto płacami gąbki, przy czym na tylnej użyto aż pięciu warstw o grubości 20mm każda. Naturalnie w celu zapewnienia oddechu poprzez niezakłóconą cyrkulację powietrza pompowanego do tunelu bas-refleksu od tylnej strony membrany stożka zdecydowano się nie zapychać pewnych miejsc gąbką. Skoro już o tunelu mowa, to posiada on pożądaną średnicę i długość oraz jest wykonany z polerowanego aluminium, co ma nie tylko przełożenie na sztywność, ale też świetny wygląd. Gniazda głośnikowe są pojedyncze, znakomicie wykonane i akceptują każdy rodzaj zakończeń kabli. ➤

Całości dopełnia rozciągający się od portu rezonansowego aż do gniazd skórzany pasek z wytłoczonym logo serii, numerem i pełną nazwą modelu.

Łatwe w konfiguracji

Ze względu na cechy konstrukcyjne oraz budowę XN 125 Junior są kolumnami niesprawiającymi trudności ani w doborze elektroniki, ani w znalezieniu wystarczającej ilości miejsca w pokoju. Składa się na to kilka elementów, a jednym z nich są niewielkie gabaryty skrzyń, dzięki którym niekoniecznie musimy stosować podstawki, bo kolumny mogą też wylądować w każdym innym miejscu o stabilnym podłożu, jednak pod warunkiem że zapewnimy im minimum 30–40cm odległości od ściany za nimi oraz minimalny dystans w okolicach 60cm od bocznych ścian pomieszczenia. Chodzi o to, aby nie zakłó-

zapewne naszych Czytelników, również i mnie interesowały zmiany w dźwięku, jakie pojawiły się po zastosowaniu zupełnie nowego głośnika wysokotonowego. Nigdy nie byłem wielkim fanem Scan-Speaków, jednak te specjalnie produkowane dla Xaviana na potrzeby kolumn XN 125 Junior od razu przypadły mi do gustu. Zwłaszcza pierścieniowy tweeter, który w wielu konstrukcjach innych producentów oraz amatorskich DIY, jakie miałem okazję słyszeć, moim zdaniem brzmiał momentami nieco zbyt ostro i sucho. Jednak te cechy absolutnie nie pojawiły się podczas odsłuchu testowanych przeze mnie kolumn. Wyraźnie słychać, że te głośniki zostały znakomicie dobrane i tak samo zestrojone, bo w średnicy nie pojawiają się żadne nieprzyjemne podbicia, a zwłaszcza w jej wyższym, zwykle niewralgicznym rejonie w punkcie

cać pracy w paśmie basu, ponieważ port bas-refleksu znajduje się na tylnej ścianie. Z drugiej strony dzięki temu rozwiązaniu można dostosować do własnych potrzeb charakterystykę basu, z czasem korygując ją według indywidualnych potrzeb poprzez dosuwanie lub odsuwanie kolumn od ściany. XN 125 Junior nie sprawiają też kłopotu przy doborze wzmacniacza. Choć ich efektywność na poziomie 86dB i oporność znamionowa o wartości 4Ω mogłyby wzbudzać podejrzenia o potrzebę stosowania wydajnych wzmacniaczy, to jednak w praktyce nie ma się czym martwić. Celulozowy stożek Scan-Speaka, co rzadko się zdarza, nie jest wymagający pod względem ilości prądu potrzebnego do jego pełnego wystawiania, więc nawet współpracując z 40-watowym wzmacniaczem Goldenote S1 okazała się bardzo udana.

Kultura i finezja

Nie ukrywam, że po kolumnach marki Xavian właśnie takiego brzmienia się spodziewałem, ale przede wszystkim tak, jak

podziału z kopułką. Już od pierwszych chwil odsłuchu moje uszy raczone były słodkim, finezyjnym i kulturalnym przekazem. Aż trudno mi było uwierzyć, że mało lubiany przeze mnie pierścieniowy tweeter Scan-Speaka potrafi zabrzmieć tak przyjemnie. Słuchając różnej maści muzyki z plików FLAC oraz z płyt CD, do moich uszu docierał homogeniczny i dobrze poukładany dźwięk z dużą ilością detali w zakresie wysokich tonów i gładkim, ale niepozbawionym odpowiedniej faktury przekazem w średnicy, zwłaszcza wokali takich artystek, jak Sara K. oraz Diana Krall. Miejsca podziału między głośnikami po prostu nie słychać, co świadczy o niemal perfekcyjnym ich zestawieniu. A to przekłada się na niezaburzone technicznymi niuansami (podbicia i zapadłości w charakterystyce), klarowny i odpowiednio wyważony w proporcjach przekaz. Te podstawkowe kolumny Xaviana są wręcz stworzone do odsłuchu muzyki kameralnej i wokalne. Ale nawet dosyć bogata w instrumentarium muzyka,

Model XN 125 Junior swój jednorodny, pełny i równy przekaz, zwłaszcza na przelomie średnicy i wysokich tonów, zawdzięcza odpowiednio dobranemu tłumikowi z metalizowanych rezystorów. Konstruktorowi zależało na tym, aby możliwie jak najdokładniej wyrównać pod kątem efektywności tweeter względem stożka przetwarzającego bas i średnicę, co bezpośrednio przełożyło się na koherencyjny i bardziej wyrafinowany styl odtwarzanej muzyki, jednak bez utraty cennych detali. Dzięki tym szczególnym cechom podstawkowe kolumny marki Xavian polubią się nie tylko z tymi droższymi, wymagającymi dobrych kolumn wzmacniaczami, ale również z tańszymi amplifikacjami, które czasami są zbyt rozkapryszone, zwłaszcza w zakresie wysokotonowym.

jak album „Hell Or High Water” Sary K, może zabrzmieć za ich pośrednictwem imponująco, zwłaszcza jeśli chodzi o skalę i rozmiar basu. To właśnie w tym aspekcie najlepiej widać (a właściwie słychać) różnicę na plus nowych XN 125 w stosunku do poprzedniej konstrukcji. Niskie tony zyskały nie tylko na plastycie, ale i przebicciu, masie. Nadaje to odtwarzanej muzyce więcej emocji i właściwego docięcia oraz rozciągnięcia takim instrumentom, jak bębny, gitara basowa czy też kontrabas. Jeśli zaś chodzi o wysokie tony, to sam w to nie mogę uwierzyć, ale brzmienie pierścieniowego tweetera bardziej więcej emocji i właściwego docięcia oraz rozciągnięcia takim instrumentom, jak bębny, gitara basowa czy też kontrabas. Jeśli zaś chodzi o wysokie tony, to sam w to nie mogę uwierzyć, ale brzmienie pierścieniowego tweetera bardziej więcej emocji i właściwego docięcia oraz rozciągnięcia takim instrumentom, jak bębny, gitara basowa czy też kontrabas. Wynika to przede wszystkim z tego, że wysokie tony znacznie zyskały na precyzji i rysunku przestrzennym, natomiast miękkość, słodycz i finezja typowe dla poprzednich konstrukcji pozostały. Pod kątem stereofonii małe Xaviany zyskały, bo poszczególne źródła pozorne kresłone są z jeszcze większą ostrością. Odniołem wrażenie, że ich rozmiary są teraz bardziej zbliżone do tych naturalnych niż wcześniej. Po prostu zastosowane głośniki są pod tym względem lepsze, co Roberto Barletta wykorzystał w stu procentach.

Dźwięk dla koneserów

Muszę również podkreślić, że XN 125 Junior nie są wulkanami dynamiki, ale pod kątem jej prezentacji w skali mikro nie miałem żadnych zastrzeżeń. Natomiast w skali makro takie konstrukcje podstawkowe, jak chociażby Klipsch RB-61 II czy JBL Studio 530, są w stanie popisać się większym rozmachem, choć może im brakować „audiofilskiego namaszczenia” wyznaczanego przez bogatą barwę i finezję, charakterystycznego dla czeskich kolumn. Do kogo więc adresowane są te wykwintne monitory ze średniego przedziału cenowego? Przede wszystkim do miłośników nasyconej barwy, a także do tych, którzy poszukują niewielkich kompaktowych kolumn, przy odsłuchu których można się odprężyć godzinami. **Arkadiusz Ogrodnik**

HI-FI CHOICE WERDYKT

<p>JAKOŚĆ DŹWIĘKU ★★★★★</p> <p>JAKOŚĆ/CENA ★★★★★</p> <p>JAKOŚĆ WYKONANIA ★★★★★</p> <p>WYSTEROWANIE ★★★★★</p>	<p>PLUSY: Głębszy bas niż w poprzednich modelach, kulturalny i dźwięczny przekaz wysokich tonów, znakomita przestrzeń. Homogeniczne brzmienie w całym paśmie</p> <p>MINUSY: Mogłyby być bardziej żywiołowe</p> <p>OGÓLEM: Brzmienie o bogatej barwie i wysokiej kulturze oraz lampowej gładkości perfekcyjnego wykonania skrzynki</p>
--	--

OCENA OGÓLNA
★★★★★